

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomové práce

CzechInvest a podpora podnikání

Tereza Havlíková

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Tato diplomová práce se zabývá problematikou poskytování podpory podnikatelům, prostřednictvím agentury CzechInvest. Problematika je vysvětlována jak v teoretické rovině, tak aplikována do praxe. Práce se zabývá poskytováním podpory v rámci Operačního programu Podnikání a inovace, v programovacím období 2007-2013.

První část práce se věnuje teoretickým východiskům. Je zde popsána agentura pro podporu podnikání CzechInvest, její funkce a historie, jednotlivé operační programy, v jejichž rámci, lze získat podporu, i proces získávání dotace a finanční analýza.

Praktická část práce je demonstrována na společnosti Styrotrade, a. s., která je dlouholetým, českým výrobcem extrudovaného polystyrenu a stavebních profilů. Tato společnost byla vybrána, protože se v minulosti několikrát stala příjemcem dotace z Operačního programu podnikání a inovace, prostřednictvím agentury CzechInvest. Je zde uvedena krátká historie firmy, popsán proces vytváření polystyrenu a uvedeny základní ekonomické informace o společnosti. V případové studii je provedena finanční analýza a zhodnocení přínosů, plynoucích ze získaných dotací a rozhovor. V závěru je zhodnocena efektivnost poskytovaných podpor a navržena řešení na její zlepšení.

Klíčová slova

CzechInvest, dotace, fondy EU, podnikání, výrobce polystyrenu, finance, projekt, žádost o dotaci

Cíl práce

Cílem této diplomové práce bude návrh na zlepšení efektivnosti podpory, poskytované CzechInvestem v programu Podnikání a Inovace tak, aby byl tento proces snadnější pro podnikatele. Příjem dotací bude hodnocen samotnými příjemci a podle jejich požadavků budou navrženy optimální změny.

Mimoto budou hodnoceny klady a zápory spojené s příjmem dotací v rámci tohoto programu. Budou identifikovány vnitřní a vnější faktory, které ovlivňují efektivnost podpory. Mezi vnitřní faktory patří investiční strategie, zpracování projektu a lidské zdroje. Vnějšími faktory jsou podmínky nastavené v programu Podnikání a Inovace nebo návrhy konkurence. Všechny tyto faktory velmi podstatně ovlivňují získání či nezískání dotace.

Metodika

K dosažení cíle bude využita odborná literatura, statistiky a informace dostupné na portálu CzechInvest, zveřejňované i interní informace vybrané společnosti. Potřebné zdroje jsou v tištěné i elektronické podobě. Deskriptivní metodou budou definovány pojmy a informace týkající se daného tématu, které získáme studiem literatury a dalších zdrojů.

V práci bude využíván kvalitativní i kvantitativní výzkum. Podle Hendla jsou u kvantitativního výzkumu využívány náhodné výběry, experimenty, sběry dat pomocí testů, dotazníků nebo pozorování. Kvalitativní výzkum někteří metodologové považují za doplněk kvantitativního, někteří za jeho pravý opak. V typickém kvalitativním výzkumu je prvním krokem výběr tématu a určení základních otázek. V průběhu výzkumu vznikají hypotézy, nová rozhodnutí, a proto je kvalitativní výzkum považován za pružný. Kvalitativní výzkum se provádí v delším časovém intervalu.

Z kvantitativního výzkumu využijeme metodu osobního dotazování, tak abychom od respondenta zjistili klady a zápory, které přinesl vybrané společnosti příjem dotace od CzechInvestu. Osobní rozhovor můžeme dělit do několika fází. První fází je příprava rozhovoru, druhou fází je zahájení rozhovoru. V této fázi seznámíme respondenta s cílem výzkumu a důvodem, proč byl vybrán. V dalším kroku určíme druh rozhovoru podle formálnosti, nápadnosti a počtu respondentů. Poslední fází je závěr rozhovoru. V této fázi je nutné tazateli dokázat, že jeho odpovědi jsou pro nás důležité a poskytnout mu informace o tom, kde se může seznámit s výsledky výzkumu. U respondenta je nutné definovat několik faktorů, které ovlivňují rozhovor. Těmito faktory jsou věk, pohlaví, vnější vzhled, osobní vlastnosti a motivace.

Z kvalitativního výzkumu využijeme případovou studii. Jedná se o detailní popis problematiky. Bude využita metoda Studia organizací a institucí, která je zaměřena na výzkum firem, škol a odborových organizací. V této metodě si nejdříve určíme výzkumné otázky, následuje sběr a analýza dat, výzkum dat, odpovědi na otázky a analýza jednotlivých případů. V poslední fázi vykreslujeme a přibližujeme závěr, kterého jsme dosáhli.

Zhodnocení výsledků a doporučení

Praktická část diplomové práce je aplikována na společnost Styrotrade, a. s., která je tradičním českým výrobcem polystyrenu. Společnost je velmi dynamická a neustále se snaží o růst a zdokonalování svých výrobků. V okamžiku, kdy se jí naskytla možnost požádat o dotaci, neváhala a začala uskutečňovat veškeré potřebné kroky. Společnost se stala příjemcem dotace, zprostředkované agenturou CzechInvest, celkem desetkrát a všechny dotace získala v roce 2008. Dotace byly přiděleny v rámci Operačního programu Podnikání a Inovace, oblastech Rozvoj, Marketing a ICT v podnicích. Těmto projektům byla věnována pozornost v případových studiích, kde byla uvedena jejich základní charakteristika, popis a přínos pro společnost. Byl proveden rozhovor se dvěma zaměstnankyněmi firmy, v jehož rámci byla hodnocena efektivnost procesu poskytování dotace a klady, plynoucí z úspěšně získaných dotací. Na základě těchto získaných informací byla navržena řešení, která by mohla vést ke zlepšení a zjednodušení procesu žádosti.

I přes to, že všechny dotace byly pro společnost přínosné, proces získávání dotace je hodnocen jako velmi složitý. Pokud žadatel nemá specializaci v oboru zabývajícím se dotacemi, je pro něj téměř nemožné zpracovat plnou žádost o dotaci samostatně. Proto většina zájemců o dotaci využívá odborných poradenských služeb. Problémem je, že ne vždy tyto služby dosahují požadovaných kvalit. Zlepšení dané situace by napomohlo vybudování registru poradenských společností, které by byly prověřené přímo agenturou CzechInvest. Společnosti zavedené v registru, by poskytovali záruku kvality a to nejen při zpracování projektu, ale i ve fázi čerpání prostředků a ukončení projektu. CzechInvest by sám prověřoval kvalitu daných firem a před jejich zanesením do registru, by byla firma otestována. Plusem pro poradenské firmy, by bylo zviditelnění se a možnost získání nových klientů a obdržení certifikátu o kvalitě. Registr by byl umístěn na internetových stránkách CzechInvest a přímo v kancelářích CzechInvestu. Dalším krokem ke zlepšení efektivnosti poskytování podpory by bylo zjednodušení procesu žádosti od dotaci a to především z administrativního a časového hlediska. Ve fázi hledání podpory by mohlo nastat zlepšení efektivnosti lepší informovaností podniků o možnostech podpory. Například v současné chvíli mají zájemci o dotace málo informací o nových výzvách, které se mají uskutečnit. Jako složitá součást tohoto procesu jsou hodnocena také některá znění výzev. Formulace požadavků jsou občas nejasné a hůře pochopitelné. Fáze podání žádosti je zaměstnanci hodnocena jako ta nejnáročnější. Zpracování žádostí trvá několik týdnů. Orientace v účtu eAccount byla vyhodnocena jako nepřehledná a neefektivní. Ve fázi realizace projektu byla vyhodnocena jako

velmi náročná realizace výběrových řízení. Orientace v oficiálních náležitostech výběrových řízení, je složitá, protože pravidla jsou pro jednotlivé projekty odlišné. Jako řešení tohoto problému byla navržena zjednodušená pravidla. Jako neefektivní byl vyhodnocen také systém kontrol po získání dotace. Problémem u těchto kontrol je, že ne vždy souvisejí s realizací projektu a využívají již získaných informací od předchozích kontrol. Kontroly jsou navíc velmi časově náročné a vyžadují přípravu potřebných dokumentů, přestože veškerá dokumentace je průběžně poskytována do systému eAccount. Kontroly často trvají i několik týdnů a většinou vyžadují neustálou podporu ze strany zaměstnanců, což snižuje efektivitu práce.

Navržená zjednodušení by podle mého názoru usnadnila celý proces získávání dotací a umožnilo by stát se úspěšným příjemcem dotace i společnostem, které si nemohou dovést zpracování žádosti, pomocí poradenské společnosti.

Seznam použitých zdrojů

Tištěné zdroje

Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013. Praha: MMR ČR, odbor evropských fondů, 2007. 28 s. ISBN 978-80-254-0319-8.

HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 179 s. ISBN 9788073574925.

MAREK, Dan a KANTOR, Tomáš. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

PŘICHYSTAL, Aleš. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.

ŠVEJDA, Pavel a kol. *Inovační podnikání*. 1. vyd. Praha: Asociace inovačního podnikání ČR, 2007. 345 s. ISBN 978-80-903153-6-5.

Elektronické zdroje

CzechInvest: Agentura na podporu podnikání [online]. 2014 [cit. 2014-03-25]. Dostupné z: <http://czechinvest.org>

Styrotrade, a. s.: Člen skupiny Styrogroup [online]. © 2014. Praha, © 2014 [cit. 2014-11-24]. Dostupné z: <http://styrotrade.cz/cz>